

európai hitsorsosaik élvonalában haladtak, nem sok más ország volt a kontinensen, ahol pénzüket annyira respektálták volna, ahol oly „partiképesnek” tekintették volna őket és ahol a kikeresztelkedést oly mértékig méltányolták volna, mint éppen Magyarországon.

Az antiszemita propaganda egyszerűen szemelt hunyt azon történelmi tényezők fölött, amelyek az arisztokrata dzsentri uralom alatt álló Magyarországon a zsidókat bizonyos meghatározott pályák felé lökték, és nem vette számításba, hogy az ország mit köszönhetett a zsidóknak a modernizálódás és iparosítás előmenetele szempontjából. Az abszolút számokat elhallgatva, folyvást azt hangoztatta, hogy a szabadfoglalkozású-pályákon, az iparban és a kereskedelemben milyen magas a zsidók százalékos aránya.

A zsidóság szembeszökő voltát felfokozta, hogy az ország nagyobb városaiban összpontosult. Főképpen a trianoni Magyarországra volt jellemző ez a helyzet. Például 1930-ban, midőn a népességnek mindössze 5,1%-át alkották a zsidók, 56%-uk városi lakos volt. Budapest lakóinak 20,3%-át tették ki, a városokban és városi jellegű településeken 11,2%-ot, a nagyközségekben 3,4%-ot, és a kisebb falvakban 1,8%-ot. A zsidó lakosság középosztálybeli jellegére vallott foglalkozási megoszlása is. Mindössze 3%-uknak biztosított megélhetést a mezőgazdálkodás, miközben ebből élt az összlakosság 52%-a, ezzel szemben 76%-uknak a kereskedelem adott kenyeret, viszont ennek a gazdasági tevékenységnek az összlakosság csupán 32%-a hódolt.⁹

A zsidóság hosszú és megpróbáltatásokkal teli történetében rejlik a magyarázata, hogy oly nagy mértékig vonzódott a kereskedelemhez, a szabadfoglalkozásokhoz. Magyarországon a zsidó értelmiségiek azért is a szabadfoglalkozások felé fordultak, mert keresztény honfitársaik más pályákat részesítettek előnyben. A birtokukat veszített és elszegényedett dzsentri előszeretettel lettek államhivatalnokok vagy mentek katonatisztnak, és mindkét foglalkozás hagyományosan gyakorlatilag el volt zárva a zsidók elől. 1930-ban a zsidó ügyvédek és jogászok mindössze 2%-át alkalmazták az állami igazságszolgáltatásban, és százalékarányuk az államigazgatásban még ennél is kisebb.¹⁰ A hadseregben magasabb parancsnoki posztot gyakorlatilag nem foglalhattak el. Ezzel szemben az orvosoknak 55,2%-a volt zsidó,¹¹ az ügyvédeknek 49,2%-a,¹² a mérnököknek 30,4%-a, a tudósok és írók között 31,7%-ban voltak képviselve, a festőművészek között 14,7%-ban, a zenészek körében 25%-kal, és a színészekében 26,7%-kal. Az önálló kereskedelmi vállalkozások 51,3%-a volt zsidó, az ipari vállalkozásoknak 11%-a. Az ügynököknek 75,1%-a került ki a zsidók közül, a banktisztviselőknek 59,4%-a, a kereskedőknek 45,7%-a. Zsidó volt a könyvelők 59,5%-a és a tisztviselők 19,2%-a.¹³